

g l a s

LETO VII. 18 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 30.9.1960

MED SKRAJNOSTMI

Naglica, napetost, panika — pretirano drvenje, nezdrav optimizem ali mrzek pesimizem so znaki sodobnega življenja. In kar preživljamo danes, se bo verjetno jutri še poslabšalo, kdar se danes predaja paniki, ga bo jutri zalil val brezspanosti.

Toda tudi med temi skrajnostmi je treba znati živeti. Umaknili smo se zgolj materialističnemu pojmovanju življenja, ko smo se odločili za bivanje in delo v emigraciji. Seveda smo se pri tem ušteli: zašli smo v enak ali pa še hujši materializem, kot pa ga živi ali oznanja svet, ki smo ga zapustili. V enem svetu uči in ohranja na oblasti materializem partija. V drugem delu sveta se ohranja z nevidnimi nitmi časa in razmer in je zato verjetno še bolj nevaren, kot pa je tisti, ki ga morajo prenašati v domovini.

Nosilci materializma pa niso prav nič varni v svojih temeljih — svet jim je ušel z uzd in truditi se morajo, da bi ga ujeli v svojo pest, ki pa postaja iz dneva v dan šibkejša in manjša. Kdor pregleduje razmerje sil v sovjetskem svetu, že more razumeti tiste, ki razlagajo, da je v Rusiji partija že na četrtem mestu tistih sil, ki pravzaprav nosijo opornike, na katerih se gradi nov svet. Na zapadu je zbeganost in panika prav nazoren dokaz, kako manjka tistih, ki bi se mogli smatrati kot gospodarji razvoja sil, ki so iz dneva v dan nove.

Umetnost, glasba, poezija, vse prihajajo s svojimi dognanji pred človeštvo — in zdi se, da so v tem že mimo panike, nemira, napetosti ali pesimizma, ko je bilo opevanje absurda največja modrost. Na vzhodu in zahodu — v svetu obeh skrajnosti je kulturni delavec vedno bližje silnicam, ki bi mogle biti osnove za nov optimizem, za obnovljeno vero v človeka in njegovo poslanstvo.

Med nami samimi je dovolj znakov panike, pesimizma, razbitosti. Saj bi bilo čudno, če jih ne bi bilo. Najbolj nevarno nam je vsekakor bilo tisto naziranje, ki je učilo, da je glavna naloga vsemu našemu stremljenju zgolj materialna ustalitev, gospodarska udarkost, monopoli in podobno. Kdor je znal do sedaj bolj špekulirati, meni, da se je že zavaroval pred pretresi od vseh strani. Lov v tej smeri je nujno vodil v tisto duhovno praznoto, revščino, kot jo je že ustvaril režim v domovini; materializem je isti, le barva je drugačna.

Sodobno kulturno stremljenje ne terja od človeka nemogočih stvari, ne terja odpovedi blaginji. Le zavest mu skuša ohraniti, da so duhovne dobrine nad tavnimi in da se ta resnica vedno maščuje nad tistimi, ki jo kršijo.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Gledališki odsek

Enajsti kulturni večer v soboto 1. oktobra 1960, točno ob osmih zvečer, na odru kolegija sester frančiškank, Arroyo 909

J e a n A n o u i l h

M E D E J A

tragedija v enem dejanju

Režira Maks Borštnik, v glavnih vlogah pa bodo nastopili:
Marija Kutnar Jeločnikova, Maks Nose in Jože Rus

s sodelovanjem gostov.

Vstopnice so v prodaji v pisarni Slov. kult. akcije, Alvarado 350, Ramos Mejía, eno uro pred začetkom predstave pa pred dvorano.

“Anouilhovo delo doživlja na evropskih odrih veliko predstav in veliko priznanj. Je dramatik, ki obvlada formo in kompozicijo, ki zna pritegniti z motivom, ki je resda nekoliko nevsakdanji, pa vendarle stvaren, verjeten, občečloveški, predvsem pa je pisatelj, ki se kaže v svojih delih kot prediren psiholog in analitik... O Anouilhu vemo, da ne pripada nobeni od današnjih francoskih političnih skupin. To pa ni v nobeni zvezi z njegovim pogledom na svet, ki je dobil jasen odsev tudi v nekaterih njegovih dramah... Anouilh ni ne dekadent ne eksistencialist, in morda niti ni nujno, da bi mu nalepili literarno in filozofsko etiketo.”

Moravec:

Pomenki

o sodobnih dramah.

Tiska se

ZGODOVINSKI ATLAS
SLOVENIJE

Uredil prof. Roman Pavlovčič.

M E D D O B J E

Prvi zvezek VI. letnika.

— Gotovo poznate prijatelja ali znanca, ki še ni naš naročnik. Opozorite ga, naj postane naročnik šestega letnika publikacij SKA. Če pa menite, da je bolje mu poslati prospekt in vabilo, potem Vas prosimo: sporočite nam njegov naslov!

TARIFA REDUCIDA
Concesión 6228

Registro Nacional
de la Propiedad Intelectual
Nº 624.770

VEBROVE POTI K PRIZNANJU BOŽJEGA BISTVA

Euripides — Anouilh

MEDEJA

Deseti kulturni večer je bil v soboto 17. septembra in je veljal filozofiji univ. prof. *Frančeta Vebera*, ki je 20. septembra slavil sedemdesetletnico rojstva. V domovini mora jubilat živeti odmaknjen javnosti, obsojen je na molk, daleč od univerzitetnih predavalnic, kjer je skoraj nad dvajset let oblikoval slovensko filozofsko misel. Predaval je prof. Vinko Brumen in sicer o temi: Vebrove poti k priznanju božjega bistva. Prireditelj je bila v okviru filozofskega odseka; vodil je večer g. Božo Fink.

Pred polno dvorano je predavatelj najprej orisal osnove Vebrove filozofije in poudaril, kako je Veber prihajal do dokazov o bivanju božjem že pred boleznijo leta 1929. Spisi pred tem letom že napovedujejo njegova dela o Bogu, komentarje k evangeliem. Izmed številnih dokazov je predavatelj razlagal predvsem vrednostni dokaz in ga osvetlil nazadnje še s kritičnimi pripombami.

Večer, bogat na mislih in obdelanem gradivu, je izzval obsežno debato, v kateri sta sodelovala zlasti dr. Milan Komar in dr. Pavel Krajnik. Pripombe obeh sta pomembnost in obseg snovi še razširila.

Ob koncu se je voditelj večera, g. Božo Fink zahvalil predavatelju za velik trud, ko je v tako zajemljivi obliki obdelal toliko snovi in tako omogočil, da se je vsaj v tujini slovenstvo spomnilo jubilarja in njegovega dela. Pristržen aplavz je bil izraz hvalečnosti udeležencev večera, ki bo spadal gotovo med najpomembnejše prireditve Slovenske kulturne akcije v teku njenega delovanja.

odmevi

Iz pisma g. Božidarja Bajuka, poverjenika v Córdoba: "Sporočiti Vam moram z velikim veseljem, da imam polovico knjig že prodanih. V prihodnjih dneh Vam bom poslal seznam novega naročila. Slovenska kulturna akcija se spoznava v Córdoba in z zelo velikim uspehom. Res, nisem pričakoval takega zanimanja. Z zanimanjem pričakujemo prof. Pavlovčičev Zgodovinski atlas."

- *Družabna pravda* (L. XIV - 1. 9. 1960) objavlja poročilo o knjigi Avrelija Avguščina: *Knjiga o veri, upanju in ljubezni*. (Enhiridion), ki jo je poslovenil dr. France Ks. Lukman in jo je izdala Slovenska kulturna akcija. Med drugim piše poročevalec Elga: "Tistim, ki bi bili morda mnenja, da Slov. kult. akcija ni poklicana izdajati taka dela in da danes slovenski izseljenci nimajo ne smisla ne časa za branje takih knjig, rečemo samo tole: vzemite to Avguščinovo knjigo v roke in berite jo. Odprl se vam bo nov svet neslutene globine in lepote... Slov. kult. akcija je popolnoma prav storila, da je založila to delo. V dokaz temu naj služijo ocene v skoraj vseh slovenskih časopisih in revijah ter ustne izjave nešteti rojakov, zlasti mladine, ki kažejo, da je Avguščinova knjiga res veliko delo."

Sodobna dramatska literatura črpa mnogokrat svojo vitalnost iz poustvarjanja klasičnih mitično literarnih stvaritev. Morda je to ena najtrdnjših oblik za izraz lastnih izkustev in literarnih prizadevanj. Vrednost in pripravnost klasičnih tém je mogoče opazovati prav v literaturi, ki izbira in obdeluje snov v svobodnejšem izrazu. Vpliv klasične miselnosti je važen v tako imenovanih abstraktnih stvaritvah, ki dobé tu svoj smisel in konsistenco, v filmu pa je tudi lahko varna stopnica za korak - drugače težak in spodrsljiv - v umetnost. Lahko bi rekli, da so več ali manj vsi veliki umetniki uporabili to ali ono klasično snov; sodobni ustvarjalci - ne samo na polju dramatike - se zavedajo, da je preizkušena, stara snov za literarno filozofsko aplikacijo posebno sprejemljiva. So nekatera dela, ki naravnost zahtevajo sodobno obdelavo in "novo humanizacijo" in prav tako je za nekatere sodobne probleme skoraj nujno postaviti jih v klasični okvir.

Anouilh je poleg *Evridike* in *Antigone* predelal in obdelal tudi *Medejo*, ki je ena najmočnejših mitično tragičnih zamisli starega veka. *Evripides* je prikaza v tem delu - z mnogo manjšo mero seksualne akcidentalnosti - problematiko izrabljene in zapeljane barbarke, ki jo civilizirani Grk privede do demonske maščevalnosti. *Evripidova Medeja* je dama (hči sonca), ki se polagoma spremeni v posebljeno, absolutno sovraštvo in maščevanje. V tragičnem razpoloženju zažive na površju podobe iz podzavesti in se izpreminjajo v neko dionizijsko dramatično slo vase sosredene osebnosti. *Medeja* se maščuje z nagonsko silo, ki je zmogla absolutnih dejanj. Sodobni dramatik išče, v nasprotju z grškimi tragiki, posebno z *Ajshilom*, pa tudi z *Evripidom*, bolj konkretno, človeško in tostrano tragično razpoloženje, razkrivajoč prepade v konkretni človekovi naravi. Prav zaradi takega razpoloženja se je mogel potruditi *Anouilh* mnogo manj kot *Evripid*, da bi našel prepričujočo rešitev v problemu *Medejine* tragike, ki najde edini možni izhod v smrti in uničenju življenja. Tu se eksistenčni pesimizem izprevrže šele po smrti v optimizem. Važno pa je - in to je teženje in lastnost grških tragedij - da se pojavi možnost "katartičnega optimizma" že pred končno in fizično katastrofo.

Globoko tragično razpoloženje *Medeje* - pri *Evripidu* še bolj izraženo v tragediji *Hipolit* - se približa mističnemu doživetju nesmrtnosti. Človeški pesimizem se konča v optimizmu bogov. *Karkoli* je tam, preko tragičnega zaključka, bo smrtnikom dražje, kot to življenje. To je osnovna misel grških tragedij. Problematika *Anouilhove Medeje* je osebnejša in obdelana predvsem v prvi razvojni stopnji zemskega pesimizma. Tragedija oživlja tisti podzavestni, pesimistični substrakt našega bitja, ki ga v vsakdanjem življenju udušimo z majhnimi in nepomembnimi delci pozitivne in substantivne realnosti.

Bistvo tragedije je doseženo prav za prav v dveh stopnjah:

— London je imel v marcu prvi koncert "generativne glasbe". Val te umetnostne struje je tudi zajel Buenos Aires, kjer je bilo v teh mesecih nekaj razstav "generativnega slikarstva" in nekaj koncertov "generativne glasbe". Po prvih vtisih sodeč izhaja ta nova struja iz kubizma, vendar je bolj odmaknjena predmetu, ker je večji poudarek v liniji.

— Šesti kongres Mednarodne zveze katoliških žurnalistov je bil od 6. do 10. julija v zbornici dvorane univerze v Santanderju v Španiji. Glavni referat je imel direktor jezuitskega tednika iz ZDA *America* p. Thurston Davis, SJ, ki je poudarjal, da brez svobode ne more biti časnikarskega udejstvanja. Zelo velika je bila udeležba iz držav Latinske Amerike.

— *Stravinski* se je izrazil o novi glasbeni struji (generativni muziki) in povedal: Nova muzika ni nič novega. Kdor trdi, da je treba glasbo poslušati samo kot zvok brez čustvenih primesi, se mora zavedati, da je tako glasbo začel pisati že *Debussy* pred več ko pol stoletja.

— V drugi polovici avgusta je bil v Rio de Janeiru kongres Zveze katoliških univerz. Na kongres so prišli vsi rektorji katoliških univerz na svetu. Trenutno deluje 41 univerz, ki imajo redni naslov papeških univerz, od tega jih je sedem v Rimu in štiri v U.S.A.

1. Čutna prvina: prikaz tragičnega položaja človeka v svetu in njegovega poraza (trpljenje je le zunanje javljanje tega položaja).

2. Razumska prvina: dvig v transcendentno (božanski optimizem), medtem ko se iz vsakdanje stvarnosti plete univerzalna problematika. Vsakdanje kontingentno in tragično, ki je prav za prav bistvo človekove eksistence in časnosti, se v vsakem trenutku presnavlja v absolutno tragično, ki pa je že neposredni temelj optimizma in vere. Na tej višini se pojavi tudi katarza - končno očiščenje in pristno umetnostno doživetje misterija.

Aristotel določa v Poetiki, da tragedija ni toliko imitacija ljudi in tega, kar je človeško, kot pa imitacija dejstev in tega, kar je človeku v vsakem trenutku od bogov dano in od zgoraj povzročeno. Ta imitacija je prav za prav abstrakcija dejstev, kajti tragedija izraža bolj misterij življenja, kot življenje samo. In prav pri Medeji je abstrakcija važen element, preko katerega je mogoče dojeti dokončno globino in smisel tragičnosti.

V današnjih dneh je potreba oživljanja tragedije izredno važna, kajti v prikazovanju in podajanju življenja se opira stalno na filozofsko razglabljaljoče osnove. Poudariti pa je treba - proti pretiranemu odporu do starega in proti mnenju, da to, kar ni sodobno, ni aktualno - da more biti klasična tradicija prav tako koristna, kot sodobne stvaritve. Značilno je, da se vračajo v preteklost in uporabljajo stare motive pisatelji, ki so tako rekoč eminentno "sodobni". Po drugi strani pa je tudi za igralca važno, da se vživi v duha klasične tragičnosti in da ustvari preko tega sodobno dramsko umetnost ter ji vdihne večjo duhovno prodornost, globino in transcendentno resonanco.

Anouilhova Medeja je dramska stvaritev (druge vrste), ki prikazuje človeka v bistveno sodobni, morda nekoliko obrabljeni problematiki. Tako za Anouilha, kot za Sartra, je stvarnost absurdna, ne-lepa in odbijajoča. Življenje je vredno le, kolikor ga je mogoče izrabiti zdaj in tukaj življenje, ki ni nikak misterij - kvečjemu poezija - nazadnje propade. Osnovo za dvig do absolutnega in transcendentnega more ustvariti pri Medeji v veliki meri igralec s svojim igranjem in osebno prepričanostjo o vrednosti tragike in optimizma. Vendar pa kot more sodobni poet in umetnik iz absurdnosti, iz razbitosti in skaženosti podob realnosti in kontingence končno le rakriti neko diskretno poezijo in umetnost, tako zajame Anouilh v svojih "pièces noires" brez dvoma neko svojsko doživetje tragičnosti.

Oživljati zavest tragičnega položaja - Ajshil ga je v Agamemnonu definiral z vzklikom: "Gorje človeški usodi! Ko najbolj cvetè in uspeva, jo že samo senca prevrne." - se pravi bližati se lastnemu elementu večnosti, trenutku pristne svojskosti in polnosti biti. Sodobna dela - v dramatik, v poeziji, v slikarstvu ali v muziki - zahtevajo iniciativo od človeka, da oživi sam v sebi zavest poezije, umetnosti in muzike ter da zase vdihne delu smisel in pomen, ki ga je avtor včasih samo potencialno nakazal. To je zelo važno pri nekaterih dramskih stvaritvah in pri Medeji sta nujno pritegnjena k intenzivnejšemu sodelovanju tako igralec kot gledalec.

France Papež

— Izdaja prevodov del svetovnih avtorjev v Ljubljani postaja glavni del delavnosti slovenskih založb. Cankarjeva založba ima zbirko Svetovni roman in je v okviru te zbirke izšlo delo Honoreja de Balzaca: Lilija v dolini. Knjiga je izšla še s prevodom dela "Kaluštra". Deli je prevedel Silvester Kkerl, uvod in razlago je napisal Božidar Borko. — Mladinska knjiga je izdala delo Evana Hunterja: Džungla v razredu. Knjiga je slika velemestne mladine, ki je prepuščena sama sebi in zaide na kriva pota. — Državna založba je izdala delo sodobnega španskega pisatelja Camila Joséja Cela: Družina Pascuala Duarteja. Roman je prevedel Marjan Bregant.

— Muzejsko društvo v Škofji Loki je izdalo in založilo že šesti letnik zbornika, ki ima naziv Loški razgledi 1959. Zbornik objavlja študijo o delu slovenskega dramatika Antona Leskovca, ki jo je napisala Eliza Gros. V leposlovnem delu je objavljena tudi Leskovčeva drama v treh dejanjih: "Povodenj". Uredil je knjigo petčlanski odbor, odgovorni urednik pa je Branko Berčič.

— Med mlajšimi slovenskimi književniki zavzema vidno mesto Vladimir Kavčič. Državna založba Slovenije je izdala njegov roman: Ognji so potemneli. V njem popisuje dogodke, ki so se odigrali med okupacijo.

"Katoliški glas" (4. VIII. 1960) prinaša kritično poročilo o dveh publikacijah Slovenske kulturne akcije — *Dnevi smrtnikov* in *Dantejev Pekel*. O prvi pravi med drugim: "Že navedena imena avtorjev kažejo na pestrost in dovršenost bodisi v stilu, bodisi v snovi. Knjiga nam torej v bistvu ne prinaša nič novega, kljub temu predstavlja dragocen drobec v mozaiku slovenske književne umetnosti. Je pa tudi važen dokument časa za novo generacijo, ki strahot vojne ni videla. Zbirko je uredil A. Geržinič. V zaključni besedi pravi, da sta ga pri tem delu vodili kvaliteta del in zaokroženost knjige po tematiki in stilu, kar mu smevo brez pridržkov pritrčiti. — O prevodu Dantejevega Pekla pravi med drugim: "Debeljakov prevod je brez dvoma plod dolgotrajnega dela in študija... O prevodu kot takim lahko mirno rečemo, da je uspel; nekateri deli in prizori so ohranili učinkovitost in poezijo originala... Izdaja tega dela naj bo v zgodovini zgled, kako je emigracija, naj bo še tako trda in kruta, lahko rodovitna tudi za najvišjo umetnost." — Poročili je napisal B. P.

Kronika

— JUBILEJNO NAROČNINO je plačal prof. Vladko Kos, Rim, 7000 Lir.

Za TISKOVNI SKLAD "GLASA" so darovali: ga. Zinka Rupnik, Castelar, 100.- pezov; g. Šušteršič Janez, Hurlingham, 50.- pezov.

MECENSKI DAR: N. N. je daroval Slovenski kulturni akciji 18.000.- pezov.

Vsem — najlepša hvala!

— RAZSTAVA BARE REMEC. V petek 2. septembra je akademska slikarica *Bara Remec* odprla samostojno razstavo svojih del v galeriji Libertad. Galerija ima manjše prostore, zato je komaj mogla zajeti veliko število povabljenih, ki so prišli čestitat slikarici. Med številnimi gosti je bila tudi skupina Slovencev. *Bara Remec* je tokrat razstavila olja in nekaj akvarelov. Olja so obsegala daljšo dobo, dočim so bili trije akvareli iz letošnjega leta. Kritike o razstavi so objavili tukajšnji dnevnik "Clarín", "La Prensa" in "Argentinisches Tageblatt" ter radijske postaje so trikrat v tedenskih pregledih umetnostnih razstav poročale o slikarici in njenih delih. Pomen in vsebino del je na vabilih pojasnil tudi umetnostni kritik Córdova Iturburu. Razstava je trajala do 17. septembra.

— KNJIŽNICA Slov. kult. akcije na Alvarado 350, R. Mejía, ima na razpolago spisek knjig v svoji zalogi. Kdor bi se zanimal za kakšno delo, mu je spisek na razpolago v pisarni.

GLASA

opozarja in obvešča o višini sodobne kulture ter s tem služi ohranitvi naše ravni! Podprite ga in

OHRANITE!

doma in po svetu

— Cankarjeva založba v Ljubljani je izdala novo delo slovenskega pisatelja iz Primorja dr. Danila Lokarja: Osemnajsto leto. Pisatelj, ki se je pojavil šele po 1945 na slovenskem knjižnem trgu, je dosedaj izdal v knjižni obliki že zbirko novel: Sodni dan na vasi in zbirko zgodb Hudomušni eros. Novo delo je kronika dogodkov tik po prvi svetovni vojni leta 1918.

— Slovenska izseljenska zveza v Ljubljani je izdala izbor slovenskih narodnih in umetnih pesmi: Domači zvoki, I. zvezek. Knjižnica ima nalogo zborom v tujini nuditi notno gradivo za slovensko pesem.

— Ob izdaji Dantejevega Pekla v Gradnikovem prevodu je Bogomil Gerlane, ravnatelj Državne založbe zapisal med drugim: "... rad bi izrazil neizpolnjeno željo slovenskih bralcev, da bi končno le dobili "Bonžanstveno komedijo" v celoti in eni knjigi. Priložnost za tako izdajo se nam kar hitro bliža: med 18. majem in 17. junijem 1265 je bil rojen v Florenci Dante Alighieri; čez nekaj let bo torej 700-letnica rojstva. Do tega jubileja, ki se ga bo spominjal ves kulturni svet, naj bi se tudi mi uvrstili med vse tiste številne narode, ki že imajo v svojem jeziku celotno knjižno izdajo tega znamenitega dela."

— Dela Iva Andrića uživajo velik sloves v Sloveniji in bralci radi segajo po njih. Ker je prva izdaja pošla, je Državna založba izdala delo Travniška kronika v drugi izpopolnjeni izdaji.

— Vseh knjigarn je v Sloveniji 73 in pride na eno knjigarno 21 tisoč petsto prebivalcev (za zadostno se smatra število knjigarn tedaj, kadar pride ena knjigarna na 15.000 prebivalcev). Ponekod so knjigarne v zelo slabem stanju. V Novem mestu je bilo do l. 1941 četrto knjigarn, sedaj je samo ena. Sploh je trg za knjigo na Dolenjskem najslabši.

— Cankarjeva založba je izdala "Slovnico za odrasle", ki sta jo sestavili prof. Pacheimer Vlasta in prof. Sterle Olga. Knjiga je naletela na izredno ugoden odmev in kaže, da je bila zelo potrebna.

— Slovenske založbe so v maju objavile pregled tiska, ki je izšel v dobi od 1945-1960. Iz leposlovnega, poljudoznanstvenega in iz znanstvenega področja je izšlo tri tisoč 956 del v 27.384.000 izvodih in 378 letnikov raznih revij v nad 6 milijonih izvodih. Za Mohorjevo družbo v Celju navaja naslednje

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Gledališki odsek

V soboto 1. oktobra 1960. ob osmih zvečer na odru kolegija sester frančiškank, Arroyo 909, Capital

Jean Anouilh

MEDEJA

tragedija v enem dejanju

Režiser in scenograf — Maks Borštnik

Nastopili bodo:

MEDEJA — Marija Kutnar Jeločnikova

DOJKA — Vika štefančič

KREON — Jože Rus

JAZON — Maks Nose

SEL — Frido Beznik

Sodelujejo še Jurij Vombergar, Andrej Žužek, Jože Martinčič, Janez Pleško in Janez Zorec.

Vstopnice po 30.- pezov so na razpolago v pisarni Slovenske kulturne akcije, Alvarado 350, R. Mejía, eno uro pred predstavo pa pri blagajni ob vhodu v dvorano.

številke: znanstvenih del 36 v dva milijona 15 tisoč izvodih, leposlovje 36 del v 1.466.000 izvodih.

— Herbert von Karajan je kot vodja salzburškega festivala odstopil. Listi navajajo, da je vodstvo festivala zašlo v krizo zlasti z graditvijo novega gledališča, ki je ena največjih in najbolj akustičnih dvoran na svetu. Toda tak ogromen prostor ne odgovarja glavnemu namenu: Mozarta je mogoče "dajati" samo na "komornih" ali "intimnih" odrih. Dasi so za novo gledališče izdali ogromne vsote, bodo predelali staro Režidenčno gledališče, kjer so bile do sedaj predstave Mozartovih del. Sicer pa je letos Karajan doživel kritike, ki niso bile povsem zadovoljive. Tako so mu očitali, da je Mozartovo opero "Don Giovanni" dajal s tako hitrim tempom, da so pevcu in zboru kar drveli drug za drugim in da je glavna pevka sapa kar lovila. Glavni razlog za to spremembo: festival postaja svetovni dogodek in zato bo moral biti repertoar svetovno širok in poln.

— V Rimu so v poletju vrteli nov film Roberta Rossellinija: Era notte a Roma. Zgodba treh vojnih ujetnikov (Anglež, Rus in

Amerikanec), ki so ušli iz taborišča in se skrivajo v Rimu med nemško okupacijo. Delu očitajo, da je razvlečeno, pač pa opažajo znake "konverzije" in iskanje v metafiziko. Rossellini je nakazoval to smer že pri filmu o svetem Frančišku, ki pa nikdar ni bil predvajan v javnosti.

— Madžarski publicist G. Palloczi-Horvath je v Londonu izdal knjigo o Hruščevu pod naslovom: Khrushchev — The Road to Power. Kritika delo zelo hvali in meni, da je to dosedaj najpopolnejše delo o ruskem državniku. Avtor navaja, zakaj je Hruščev na Kongresu partije februarja 1956 razkrinkal Stalina. Za ta korak se je odločil zadnji trenutek, predno je moral spregovoriti. Mikojan je imel pripravljen govor, v katerem bi moral Hruščeva povezati s Stalinovimi zločini, kajti Hruščev je kot Stalinov tajnik partije v Ukrajini dal usmrtiti tajnika partije Kosiora. Po Stalinovi smrti pa so Kosiora "rehabilitirali". Da ne bi Mikojan sprožil debate in obsodbe proti Hruščevu, je Hruščev sam sprožil ofenzivo na mrtvega Stalina in ga obdolžil vseh zločinov, torej tudi umora Kosiora.

"GLAS" je štirinajstdnevnik. Izdaja ga Slovenska kulturna akcija, Alvarado 350, Ramos Mejía, FCNDFS, Bs. Aires, Argentina. Ureja Ruda Jurčec. Tiska tiskarna "Federico Grote", Montes de Oca 320, Buenos Aires.